

aut euellit, iurificandi causa, hoc est gratia vsurpa...

6 Quod si, vi illata domino arborum, damnum in eis illatum sit, competit aduersus id damnum vi...

7 Est etiam peculiariter sancitum circa crimen arborum cesarum, vt quomodo damnum sit datum...

8 Qui imperat damnum in ferri arboribus, siue libero homini, siue suo mancipio, id imperet, tenetur...

9 Si colonus damnum det in arboribus prædij, quod conductum habet, agi aduersus eum potest ad id damnum...

10 Quando multi eandem arborem sciderunt, damnum vbi intulerunt, aduersus singulos agi potest...

Quando duo germina coniunguntur in eodem stipite, aut in eadem integra radice, si ita coniunguntur...

Actio arborum cesarum competit domino earum aduersus eum, qui damnum dedit. Et competit etiam...

Qui agrum, in quo arbores erant, vendidit, aut quomodo alio titulo in alium transfuit, si, antequam...

Quod verò attinet ad damnum, quod ex arboribus prouenit. Quando arbor vnus pendet super domum alterius...

E Quod si multi sint domini domus, supra quam pendet...

det arbor aliena, singuli eorum habent etiam ius in solidum, idem petendi ac faciendi: sicut singuli etiam...

15 Quando radices arboris alienæ præiudicium afferre incipiunt fundamentis, pariterbusve, alicuius domus, tunc idem ius est domino domus, vt succidatur, aut euellatur...

16 Quando arbor vnus pendet in agru alterius, tunc, si arbor in altitudine excedat quindecim pedes à terra, dominus agris, in quem arbor aliena pendet, potest...

Greg. Lopez. l. 28. tit. 15. par. 7. verb. otro si dezimos, cum Luca de Peña, ait, quando aliqui diuiserunt inter se agrum, ita quod in confinio partis, que vnus eorum contigit, erat arbor, cuius rami, vltra quindecim pedes à terra, pendebant iam supra aliam partem...

Vtrum autem dominus arboris, cuius rami, vltra quindecim pedes à terra, pendunt in agru alterius, possit se aduersus hunc alterum tueri prescriptione, quod sic pependit triginta aut quadraginta annis? Respondet ibidem Grego. Lopez, cum eodem Luca de Peña. Quoad id, quod arbor creuit, aut produxit, infra triginta annos, & pendet, non esse locum prescriptionis.

Obserua, legem. 28. tit. 15. par. 7. cum in reliquis, que de arbore pendente in agrum alterius dicta sunt, cum iure communi contentiati, in hoc tamen discorpare; quod non precipiat attendendum esse, an rami pendant quindecim pedes à terra, vel non: sed vt, si nocuerint, & quoad id, quod nocuerint, precipiantur: si vero non nocuerint, & quoad id, in quo non nocuerint non precipiantur, vt ibi Grego. Lopez notat. Porrasse tam eam legem iuxta dispositionem iuris communis est intelligenda, vt scilicet tunc nocere sint censendi ob nimiam vrbam, vt habet dispositio iuris communis, quando eleuati à terra sunt vltra quindecim pedes: non vero quando non addo sunt eleuati.

Quando arbor ita pendet in viam publicam, vt commodum transitum quoquomodo per eam impediat, impunè præciduntur rami eius, qui ibi, qui transitum commodum aliqua ex parte impediunt. Ita habetur. l. 28. in finet. l. 5. par. 7. & cõsentit. l. 2. (alias. 1.) §. deinde ait, vt si ex fundo tuo, ff. nequid in lo co pub.

DISPV. 700.

De crimine falsi, quatenus ex illo damnum in rebus proximi externis resultat. Et in primis de eo, qui falsi, aut alteri, qui in potestate ipsius sit, aut in cuius potestate ipse sit, scribit legatum, aut hæreditatem, in alterius testamentamento, & de eo, qui rem eandem duobus vendit.

SVMARIVM.

- 1. Falsi crimen quot modis committatur. Et qua pena pro illa statuta, quando grauior alia, aut mitior non committitur statuta. Et de portationis pena, quomodo in vsu non sit, cur in Lusitania sit in vsu.
2. Falsi crimen publicum esse, de quo proinde quis de populo accusare potest, excepto crimine partis suppositi. De crimine autem falsi quis accusat intra viginti annos ab eo commissio.
3. Falsi crimen vt incurrat, requiritur dolus, nec sufficit lata culpa, qua in criminibus dolo non equiparatur. Requiritur etiam, vt nocuerint momenti alicuius ex ea falfitate sequatur, alioquin non puniuntur pena ordinaria.
4. Damnum ex crimine falsi iniuste datum, in exteriori et in conscientia foro est restituendum. Testis tamen, qui iussus testificari, veritate subicit, crimen falsi incurrit, non tamen tenetur restituere ei, quem non adiuuauit, detrimentum quod vnus fecit, quia solum peccauit contra caritatem, et obedientiam, non vero contra iustitiam.
5. Falsi crime incurrit, qui se, aut eum, qui sub ipsius potestate est, aut in cuius potestate ipse est, scribit hæredem, aut legatarium, in alterius testamento, inritumque est, quod ita in suum commodum scribit. Et quando id locum etiam habeat in testamento nuncupatorio. In foro autem conscientie validum est, si nullare ipsa incurrit falsitas.

Falsi

